

Mødet den 22. Juni 1916.

Fraværende: Jakob Jensen, Lehmann, Magnus Nielsen, J. C. Petersen og Simonsen.

1. (J. Nr. 22¹—1916). Indenrigsministeriets **Approbation paa Købekontrakt** med Murermester J. Rasmussen og Murer J. Jensen angaaende en Marselisborggrund.

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 22²—1916). Indenrigsministeriets **Approbation paa Købekontrakt** med Murermester L. C. Larsen angaaende en Marselisborggrund.

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 185—1916). Regnskab for Jomfru Sjelles Legat for 1915—16.

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 179—1916). Skrivelse fra Overlægen ved Den jydsk Fødselsanstalt om at faa **Statens Køb af den tidligere Generalkommandobolig** bragt i Orden i Henhold til den paa indeværende Aars Finanslov givne Bevilling og Byraadets Beslutning.

Fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse forelaa Indstilling om at udfærdige Skøde til Staten i Henhold til den i Byraadets Møde den 20. Januar 1916 tagne Beslutning.

Indstillingen vedtoges.

5. (J. Nr. 147—1916). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse om **Bevilling af 10330 Kr. til Istandsættelsesarbejder m. v. ved Marselisborg Skole.**

Møller tænkte, at det ikke kom overraskende for Byraadet, at Marselisborg Skole trængte til Reparationer, baade hvad Bygningerne og Inventaret angik, og forøvrigt ogsaa til nogle Nyanskaffelser. Skolen havde jo ikke haft rigeligt med Penge, og alt ikke absolut nødvendigt var saa blevet udskudt. Forøvrigt mente Udvalget efter at have gaaet det hele igennem, at man havde faaet fuld Værdi for Pengene. Udvalget havde ikke ment det rigtigt at lade disse Reparationer gaa paa Skoleudvalgets Konto, men at tillægge dem Købesummen. Lokaler og Bygninger var iøvrigt gode og kunde efter den foreslaaede Hovedreparation holde i mange Aar. Indstillingen gik da ud paa at bevilge 10330 Kr. i det anførte Øjemed og foreløbig at afholde Udgiften paa Kontoen for Gadeanlæg paa Marselisborg.

N. J o h. L a u r s e n bemærkede, at det noget var hans Skyld, at Sagen forelaa som Forslag fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse, idet Skolebudgettet jo ikke var forberedt paa en saadan Udgift, hvorfor Taleren havde foreslaaet, at det Udvalg, som havde ordnet Skolens Køb, ogsaa kom til at besørge Skolen saaledes istandsat, at Skoleudvalget kunde overtage den. Iøvrigt kunde Taleren anbefale Indstillingen.

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 199 og 198—1916). Indstilling fra Udvalget for Belysningsvæsenet om **Forhøjelse af Gasprisen** til 21 Øre pr. m³ for Lysgas og 19 Øre pr. m³ for Kogegas med Tillæg af 1 Øre pr. m³ for Gas solgt gennem Automat og **Forhøjelse af**

Elektricitetsprisen til 50 Øre pr. Kilowatt fro Strøm til Lys og 20 Øre pr. Kilowatt for Strøm til Motorer, alt fra 1. Juli 1916 at regne.

Møller oplyste, at man, da Belysningsvæsenets Budget blev lagt, regnede med en Pris af 31 Kr. pr. Ton Kul, men at man nu maatte give omtrent 70 Kr. pr. Ton. Dette maatte selvfølgelig foraarsage en betydelig Prisforhøjelse. Med denne havde man dog ventet det længst mulige, ja maaske lidt for længe. Med den foreslaaede Forhøjelse haabede man imidlertid at kunne holde Budgettet, og det var en Selvfølge, at Udvalget straks vilde komme med Forslag om Nedsættelse af Priserne, saa snart der kunde faas billigere Kul. I Morgen skulde Taleren til Møde i København i Fragt-nævnet. Forhaabentlig vilde de forskellige Kommuner indvinde noget ved, at der blev stillet Tonnage til Raadighed til Kulimport. I de fleste andre Byer var Gasprisen højere end her, i Randers saaledes 20 Øre, ja der var endog Steder, hvor Gasprisen var oppe paa 36 Øre. Aarsagen til den foreslaaede Forhøjelse af Elektricitetsprisen var naturligvis ogsaa de høje Kulpriser. Med Hensyn til Produktionen af Elektricitet var man her knap saa heldig stillet som i andre Byer, hvor man udelukkende brugte Dieselmotorer, idet Olien ikke var steget nær saa stærkt i Pris som Kulene. Taleren anbefalede Indstillingen.

Christensen fandt Anledning til at fremkomme med et Par Bemærkninger om, hvem der var Skyld i de store Forhøjelser. Byraadets Fler-tal havde i sin Tid ved Indførelsen af den indirekte Beskatning foranlediget den første Forhøjelse, men denne var selvfølgelig ikke noget imod den Forhøjelse, der skyldtes Skibsrederne. Medens Kulprisen i England kun var steget fra 13 til 26

Kr. pr. Ton, altsaa fordoblet, saa tog Skibsrederne nu 7 Gange saa høj Fragt som før Krigen. Fragten var før 6—7 Kr. pr. Ton, nu 40 Kr. Derfor maatte Hovedansvaret for Gasprisforhøjelsen falde paa Rederne. Spørgsmaalet om billigere Fragter gennem Afgivelse af Tonnage havde nu staaet paa i 3—4 Maaneder, uden at man endnu anede, hvor meget det drejede sig om. Forhaabentlig vilde der komme saa meget ud af det, at Fragten kunde nedsættes til 20 Kr. pr. Ton, og blev dette Tilfældet, maatte Gasprisen ogsaa igen kunne nedsættes. I denne Forbindelse vilde Taleren pege paa, at ogsaa Kokesprisen var blevet sat op. Skulde den forhøjede Pris vedblive at gælde til Vinteren, maatte Hjælpekassen være forberedt paa i langt højere Grad end nu at hjælpe Smaafolk. Folk med en Ugeløn paa 23 Kr.—26 Kr. kunde ikke bære de store Udgifter til Brændsel. Den skete Forhøjelse af Elektricitetsprisen skyldes ogsaa de høje Kul og Oliepriser, men selv om Forhøjelsen paa dette Omraade var meget betydelig, betød den dog ikke saa meget for den almindelige Befolkning som Forhøjelsen af Gasprisen.

M o u s t e n kunde nok indse, at der ikke var andet at gøre end at forhøje Priserne, hvis Budgettet skulde holdes, men denne Fremgangsmaade var dog ret ekstraordinær, idet man almindeligvis regnede med et større eller mindre Overskud, eftersom Kulpriserne blev mindre eller større end budgetteret. Taleren vilde derfor hellere være med til at tage endog et Underskud paa næste Aars Skat end at forhøje Gasprisen i disse Tider, hvor det knob nok endda for Smaafolk at slaa sig igennem. Maaske var der intet at gøre, men Taleren vilde dog foreslaa, at Sagen blev udsat, saaledes at

det kunde overvejes, om man ikke skulde gaa den af ham anviste Vej.

Møller var glad ved, at Hr. Christensen dog var naaet til at flytte Ansvaret for Prisforhøjelsen fra Flertallet, som jo iøvrigt slet ikke eksisterede, og over paa Rederne. Der var her i Byen indirekte Beskatning paa meget andet end paa Gas, og Belysningsvæsenet var en Forretning og maatte drives saaledes, at det kunde give en Rente. Selvfølgelig maatte Budgettet holdes; at komme ind paa Afvigelser som den, Hr. Mousten pegede paa, vilde være meget farligt. Taleren vilde meget bede om, at Sagen ikke blev udsat. Det vilde intet naas derved, og det hele skulde helst være i Orden til 1. Juli. Da man inden den Tid ikke kunde købe Kul billigere, opnaaede man intet ved at udsætte Sagen.

Mikael Johansen fandt, at de Herrer Christensen og Mousten var vel meget ude paa gyngende Grund med deres Angreb paa et Flertal, som ikke eksisterede. Det var aldeles intet nyt, at Fragterne var blevet meget høje, men det var Uret at lægge Rederne det til Last, da Fragtsatserne var internationale. At Danmark havde tjent saa mange Penge, hvad man burde være glad ved, skyldtes først og fremmest Rederne, saa det var uforstaaeligt, at disse altid skulde angribes. I andre Byer som f. Eks. København, Esbjerg og Aalborg gik Socialdemokraterne med til meget højere Gaspriser, saa Hr. Christensen burde hellere angribe sine Partifæller i disse Byer. Taleren skulde gerne indrømme, at hans Parti arbejdede for indirekte Beskatning, fordi denne var den bedste for Samfundet.

Mousten havde ikke angrebet nogen, men kun henstillet at tage Underskudet paa næste Aars

Skat, hvad han vel havde Lov til. Taleren ønskede Sagen udsat i Henhold til Forretningsordenen.

C h r i s t e n s e n kunde oplyse, at Gasprisen i København kun var 12 Øre og i Esbjerg 15 Øre. At Aalborg havde en højere Pris, skyldtes Uheld med Indkøb af Kul, Et Flertal maatte der dog være, naar Gasprisen ved et Flertals Beslutning var blevet forhøjet, for at der kunde drives indirekte Beskatning. Taleren skulde intet have imod, at Underskudet blev lagt paa næste Aars Skat, hvorfor han kunde tiltræde Hr. Moustens Forslag.

Udsattes i Henhold til Forretningsordenen.

7. (J. Nr. 9⁴—1916). Indstilling fra Indkvarteringskommissionen i Anledning af, at Indenrigsministeriet har nægtet Samtykke til i den halvaarlige Indkvarteringsopgørelse at opføre som **virkelig Udgift ved en Indkvartering** et efter Ministeriets Skøn nærmere fastsat forhøjet Beløb pr. Mand pr. Dag.

F o r m a n d e n fremlagde Indstillingen, der gik ud paa at gøre et Forsøg paa at faa Priserne fastsat til 40 Øre pr. Dag for en Korporal og 25 Øre for en Underkorporal eller en menig.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 120—1916). Andragende fra A/S. Otto Mønsted om Tilladelse til at maatte befare Gaderne med **2 Lastautomobiler** af over 4000 kg Vægt.

S a m u e l s e n meddelte, at Brolægningsudvalget i Henhold til Byraadets Beslutning havde tilskrevet Mønsted, at Gaderne kun maatte befares med Lastautomobiler med en Vægt af under 4 Tons. Der var derefter blevet forhandlet med Fabrikkens Direktør, som havde lovet, at de to

nye Automobiler kun skulde blive brugt som Reserve for de ældre 5 Automobiler, saaledes at der kun skulde blive benyttet 5 ad Gangen. Udvalget henstillede da at give Tilladelsen paa det af Direktøren tilbødte Vilkaar.

Møller havde i og for sig intet imod, at Tilladelsen blev givet, men vilde kun gøre opmærksom paa, at naar man gav denne Tilladelse, maatte man ogsaa give andre den samme Tilladelse, hvis der blev andraget derom. Iøvrigt var det næppe heldigt at faa alt for mange af disse store Automobiler i Gaderne, da de foraarsagede ret ubehagelige Rystelser.

Samuel sen skulde indrømme, at der nok kunde komme Følger i den af Hr. Møller antydede Retning af at give Tilladelsen. Nogen større Fare kunde der dog ikke komme, naar man som i dette Tilfælde fastholdt, at Gaderne ikke maatte befares af flere store Lastautomobiler fra hver Virksomhed end nu. Maaske var Grænsen, 4000 kg, vel lavt sat. Naar Mønstedts store Lastautomobiler maatte køre i de fleste andre Byer, vilde det se mærkeligt ud at nægte dem at køre i Aarhus.

Niels Jensen troede, at det ikke saa meget var Automobilernes Vægt som Kørehastigheden, der bevirkede Rystelserne. Det var givet, at Lastautomobilerne, enten de var belastede eller tomme, kørte altfor hurtigt.

Samuel sen oplyste, at Direktøren havde lovet, at Hastigheden skulde blive nedsat. Forøvrigt var det Politiets Sag at paase, at Kørselsreglementet blev overholdt.

Indstillingen vedtoges.

9. Andragende om Statstilskud til følgende **Handels-skoler**:

- a. (J. Nr. 195—1916). »Aarhus Handelsforening af 1887«s Handelskole.
 - b. (J. Nr. 196—1916). »Aarhus Handelshøjskole«.
 - c. (J. Nr. 197—1916). »Handelsskolen i Aarhus«.
- Anbefaledes.

10. (J. Nr. 190—1916). Andragende fra Aarhus Sejlklub om **Bevilling af et Beløb til en Ærespræmie ved Kapsejladsen** den 9. Juli 1916.

F o r m a n d e n meddelte, at man i Fjor havde givet 100 Kr., men kun fordi det da drejede sig om en Sejlsads for hele Landet. I Henhold til Vedtagelsen om at nedsætte den Slags Bevillinger vilde det vel være rigtigst i Aar kun at bevilge 50 Kr.

M i k a e l J o h a n s e n mente, at naar man havde nægtet at bevilge en Præmie til Væddeløbene, maatte man ogsaa nægte det til Kapsejladsen.

M ø l l e r anbefalede at bevilge 50 Kr.

50 Kr. bevilgedes.

11. (J. Nr. 191—1916). Andragende fra Aarhus Kaninavlerforening om **Bevilling af et Beløb til Præmier ved en Kaninudstilling** i Vennelyst den 1. og 2. Juli 1916.

F o r m a n d e n oplyste, at man tidligere havde bevilget 50 Kr. I Henhold til Vedtagelsen maatte man vel saa i Aar sige 25 Kr.

O l e s e n vilde finde det heldigere at give 50 Kr. til Kaninavlerforeningen end til Sejlklubben.

50 Kr. bevilgedes.
